POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

POSAMEZNA ŠTEVILKA 1.25 DIN

DELAVSKA POLITIKA

IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO: OB TORKIH, ČETRTKIH IN SOBOTAH

Naročnina v Jugoslaviji znaša mesečno din 12.—, v inozemstvu mesečno din 20.—. — Uredništvo in uprava: Maribor, Ruška cesta 5, pošt. predal 22, telef. 2326. Čekovni račun št. 14.335. — Podružnice: Ljubljana, Delavska zbornica — Celje, Delavska zbornica — Trbovlje, Delavski dom — Jesenice, Delavski dom. — Rokopisi se ne vračajo. — Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Mali oglasi trgov. značaja, vsaka beseda din 1.—, mali oglasi, ki služijo v socialne namene delavstvu in nameščencem, vsaka beseda din 0.50

Štev. 27 * Maribor, sobota, 8. marca 1941 * Leto XV

Naše zahteve so pravične

Socialisti zahtevamo socialno in politično enakopravnost. Do tega smo opravičeni že po naravnem pravu in tudi ustava, četudi je bila z uporabo § 165 v marsikaterem pogledu izmenjana, nam jamči te zahteve. Zakaj ustava, ki bi teh pravic ne jamčila, bi bila krivična, ker bi bila prikrojena le za ozjo plast državljanov.

Rekli smo, da je to naša naravna pravica, ki je brez rdečice na licu tudi nikdar nihče tajil ni. Vsaj politiki ne. Če te pravice taje samooblastniki, politični pohotneži in politični stanovski konjunkturisti, to ni dokaz, da človek nima pravice do politične in socialne svobode, marveč le, da hočejo ti politični vplivi narodu kratiti te pravice iz samopašnih namerov. Ne marajo namreč priznavati demokracije, sodelovanja naroda. V ta namen omejujejo svobodo ali formalno ali pa popolnoma in dosežejo s tem, da glas naroda ne more ali ne sme priti do veljave.

Ne verujemo, da bi bil med živimi lojalnimi in poštenimi ljudmi kdo, ki bi se temu načelu upal brez sramu oporekati. Ne verujemo.

Pri nas se že dolgo prerekajo glede politične demokracije. Vsi se izrekajo zanjo, čeprav nekateri zadnje čase pravijo, da je ni mogoče uvajati, ker so čudni časi. Razen tega pa so gotovi ljudje začeli tudi mesati pojme in trdijo, da je demokracija celo tisto, o čemur vemo vsi, da je samo karikatura demokracije.

Zakaj se vsi politični vplivi ne združijo na eno glavno točko: predvsem demokracija in v demokraciji najdemo nedvomno izhod, lojalen izhod, ki bo neprijetna in težka vprašanja spravil s sveta, utrdil državo ter ustvaril najlepšo podlago za njen politični, socialni in kulturni razvoj.

Večkrat smo že naglašali to vprašanje. V nekaterih listih smo tudi čitali, da je temelj sporazuma demokracija. Načelo demokracije pa je, da se besede ne ločijo od dejanj!

Prav zato je prva zahteva na socialistov svobodna demokracija v splošno političnih vprašanjih in socialna svoboda druga, ker smo pač vsi državljani pred ustavo enaki in moramo biti enaki tudi pred zakonom.

Stališče Jugoslavije

Izjava ministra za zunanje zadeve dr. Cincar-Markovića

Naš zunanji minister je dal izjavo listu »Journal de Geneve« (Švica), v kateri pravi:

»Glavni in moglo bi se reči tudi edini cilj naše zunanje politične aktivnosti je, da ohranimo mir in ojačimo varnost naše države, ter da ohranimo najbolje odnošaje z vsemi državami, ki so miroljubne proti nam.

Naše politično geslo je: Razumevanje in sodelovanje. Razumevanje težkoč, ki jih imajo države v vojni, njihovih potreb in njihove občutljivosti, zato jim skušamo ob vsaki priliki predočiti položaj naše države, čije edini cilj je, odvrniti vojno od naših mej. Sodelovanje z vsemi silami, a še posebej z onimi, ki so naše sosede, da bi se obvaroval jugovzhod pred novim razširjenjem vojne. Pojačanje gospodarskega sodelovanja, ki je bilo oškodovano z vojnim stanjem v Evropi in sodelovanje, ki bi pripravljalo pot pomirjenju v Evropi, to je edina rešitev našega kontinenta in njegove tisočletne civilizacije. Edino v znaku iskrenega in pozitivnega sodelovanja, bo mogla Evropa postaviti temelje novega reda, ki bo mogel odstraniti zastarele predsodke in umetne pregraje, moralne in materijalne, vsled katerih danes vsi trpimo. Naša skrb, da očuvamo mir in varnost, pa ni posledica kakšnega strahu, ampak globokega prepričanja, da se naša država mora v svojem in v imenu vse Evrope boriti do kraja za odstranitev vseh nesoglasij v balkansko-podunavskem delu in da tu ojačamo izglede za mir. Mi od nikogar ničesar nočemo, ampak hočemo edinole zavarovati našo politično varnost in narodno neodvisnost. Vse pogodbe, ki smo jih podpisali zadnja leta, so navdahnjene z željo po boljem in organiziranem miru na balkansko-podonavskem prostoru. Naši napori v tem pravcu niso rodili vedno zaželjenih rezultatov. Kljub temu ne bomo zmanjšali teh naših naporov, sedaj ko se kopičijo oblaki. Narobe. To je dolžnost, ki jo imamo do našega naroda in ki nas sili, da podvojimo napore za ohranitev miru. Ko vršimo to delo, pa na ta način tudi izpolnjujemo svojo obveznost do Evrope.«

Zakaj je Anglija prekinila diplomatske odnašaje z Bolgarijo?

Pojasnila angleškega poslanika Rendella.

Angleški poslanik Rendell je izjavil časnikarjem, da je Anglija prekinila diplomatične odnošaje z Bolgarijo, ker je bolgarska vlada dopustila vkorakanje nemških čet, ko je vendar jasno, da Nemčija namerava ogrožati in po potrebi tudi napasti Grčijo, ki je zaveznica Anglije. Bolgarska vlada je olajšala izvedbo tega nemškega načrta. S tem je jasno, da Bolgarija noče biti še nadalje nevtralna, ampak da hoče sodelovati z Nemčijo. O tem govori tudi dejstvo, da je dne 4. marca prekinila diplomatične stike s Poljsko, Belgijo in Holandsko. Razen tega je v Bolgariji izginilo zadnje čase več angleških diplomatskih kurirjev, med njimi tudi neki Grinjević. Bolgarska vlada na proteste in zahteve, da se ta slučaj pojasni, ni dala odgovora in je tudi to razlog, da je nastopilo poslabšanje odnošajev.

Odpotoval pa bo poslanik Rendell najkasneje do 11. t. m.

*

150.000 mož nemške vojske je baje že na grški meji, Grki pa imajo tam 90.000 mož. Nemškega maršala Lista je sprejel bolgarski kralj v avdijenci.

Anglija in Grčija sta se sporazumeli

Po odhodu Edena in Dilla iz Grčije.

Reuter. O obisku angleškega zunanjega ministra Edena in šefa angleškega generalnega štaba generala Dilla v Grčiji je bilo objavljeno službeno poročilo v Atenah, ki pravi, da sta angleška in grška vlada začeli skrbno proučevati sedanji položaj na Balkanu ter se vsa njuna prizadevanja nadaljujejo v smeri, da se prepreči razširitev vojne. Vladi sta dosegli v vsakem oziru popolen sporazum.

Angleški zunanji minister Eden pa se je pri odhodu zahvalil za izredno prisrčen sprejem in izrazil svoje občudovanje za junaški odpor grškega naroda. Ob priliki svojega bivanja se je prepričal o odločnosti Grkov brez raziike spola. V Grčiji se je zopet izkazalo, kar je bilo že pred 2300 leti razglašeno v Atenah, da je skrivnost sreče v svobodi, skrivnost svobode pa v junaštvu. Morda bo bodočnost težka, toda Angleži ne bodo nehali poprej, predno ne bo zmaga zagotovljena.

Vse samo zato, da se ohrani mir

Tolmačenja k Hitlerjevi poslanici turškemu predsedniku republike.

Nemška poročevalska družba Transoceania pravi, da je poslanica Hitlerja predsedniku turške republike Ineniju razpršila vse pomisleke, in utrdila prepričanje, da Nemčija nima nobenih zahrbtnih namenov ne proti Bolgariji, ne proti Jugoslaviji in tudi ne proti Turčiji. Nemška vojska je prišla v Bolgarijo, da jo brani. Za balkanske narode bi bilo zelo nevarno, če bi dovolili, da bi postali morebitne prednje straže velikih narodov v tem boju, kajti to je boj velikih, ne pa malih. Nemčija ne želi podjarmiti, ampak samo osvoboditi Balkan.

»Diplomatische Korrespondenz« iz Berlina pa piše, da je nemška vojska prišla v Bolgarijo ravno v pravem času, ko so Angleži napovedali, da bodo svojo vojsko iz Afrike uporabili drugod, na Grškem in proti Bolgariji, kakor dostavlja »Giornale d' Italia«.

O poslanici Hitlerja Ineniju se mnogo ugiba. — Pričakujejo pa, da bo turška vlada uradno povedala javnosti za kaj gre, čim bo odgovor dostavljen Berlinu.

Boji v Albaniji

Italijansko vojno poročilo

Dne 5. marca na grški fronti ni bilo ničesar novega. Naša letala so bombardirala grški otok Mitilene.

Grško vojno poročilo

Dne 5. t. m. so bili na osrednji fronti doseženi novi uspehi v boju z Italijani. Zavzeta je bila neka utrdba, vjetih 5 častnikov in 150 mož, zaplenjen en tank in več protiletalskih topov. — Italijanske ladje so dne 4. t. m. bombardirale obrežje pri Himari v Albaniji. Ko so se ladje vračale, so jih napadla angleška letala, ki so se spustila v boj z velikim številom italijanskih letal in jih 9 sestrelila.

Grška podmornica »Norias« je dne 23. februarja potopila v Jadranskem morju neko italijansko ladjo, ki je plula v spremstvu dveh rušilcev.

SSSR in najnovejši dogodki

Odpovedan Molotovov govor.

Najnovejšši dogodki v svetu so tako zelo odjeknili v Moskvi, da je najavljeni govor komisarja za zunanje zadeve Molotova izostal. Kdaj in ako bo Molotov sploh govoril, še ni znano.

Nov komisar za strelivo je bil imenovan v osebi Goreljkina, dosedanji komisar Sergejev je bil odstavljen, ker ni zadovoljeval in je bil že na 18. kongresu komunistične stranke posvarjen.

Zakon o pomoči Angliji

bo sprejel senat v Washingtonu prihodnji teden.

Trdi se, da bodo pooblastila Rooseveltu nekoliko omejena s tem, da bo moral kongres predhodno odobriti kritje nabavk.

Ker so se v nekaterih industrijskih podjetjih oboroževalne industrije pojavile stavke večjega obsega, se je Roosevelt sestal na posvet s predsednikom narodno obrambnega odbora in predsednikom delavskih strokovnih organizacij Murrayem. Razgovarjali so tudi o tem, kako odpomoči pomanjkanju strokovno usposobljenega delavstva.

Premirje med Francosko Indokino in Siamom

je podaljšano na nedoločen čas, ker se je na pogajanjih dosegel načeien sporazum glede likvidacije spora.

Proti Addis Abebi

Italijansko vojno poročilo

Dne 5. marca je bilo izvidniško delovanje v severni Afriki. Pri Kerenu smo izvedli protinapad in vjeli nekaj sovražnikov, ki so se hoteli ponoči vtihotapiti v naše vrste. Sovražna letala so napadla nekaj krajev v Eritreji. Na Malti so nemška letala uničila tudi 3 angleška letala na tleh.

Angleško vojno poročilo

Abesinija: Oddelki abesinskih četnikov so dne 4. t. m. zavzeli po par dneh obleganja italijansko trdnjavo Buyre v Abesiniji, okrog 256 km severnozapadno od Addis Abebe in 192 km južno od jezera Tana. Italijani se umikajo po cesti proti kraju Debramarcos, ki je 80 km dalje od Buyre. — Pri Buyri je 1500 nerednih čet iz vrst domačinov in 200 italijanskih kolonijalnih vojakov prestopilo z orožjem na stran Abesincev.

Somalija: Južno afriška vojska je po zavzetju Iscia Baidoa zasedla vso železniško progo iz Mogadiscia do Bule Burtija. Pri Isciaji Baidoa je bilo zajetih 200 italijanskih vojakov. Neka angleška izvidnica 30 mož je na svojem prodiranju naletela na 17 italijanskih častnikov, 40 miličnikov in 412 afriških vojakov, ki so se brez boja vdali.

Eritreja: Boji za Keren še ne bodo tako hitro zaključeni. Keren je naravna trdnjava in jo brani vojska kakšnih 20 tisoč vojakov, od katerih je ena tretjina Italijanov, ostalo so kolonijalne čete.

Krušne nakaznice in racioniranje živil na deželi

Krušne nakaznice, ki so bile izdane za podeželsko prebivalstvo, doživljajo čudno usodo. Ljudje, ki imajo pravico do teh nakaznic, povečini nimajo denarja, da bi si kupili vso količino moke, do katere imajo pravico. Zato jim nakaznice ostajajo. Vendar pa teh nakaznic ne zavržejo, ampak jih dajejo drugim, nekateri tudi celo trgovcem, pri katerih bi morali kupovati. Na ta način ostajajo trgovcem gotove količine enotne in bele moke in si počasi napravljajo zalogo. Ljudje kljub nakaznicam nimajo kruha, ker nimajo denarja, tisti, ki imajo denar pa dobe kljub nakaznicam in racioniranju moko, kolikor jo pač potrebujejo.

Enako je tudi s sladkorjem, ki je napol racioniran. Na deželi je mnogo ljudi, ki si sladkorja ne morejo privoščiti in tako sladkor ostaja za tiste, ki imajo denar. Ti primeri v naši bližnji in daljnji okolici nam kažejo, da je organizacija prehrane v prvi vrsti vprašanje denarja, ki ga ljudje imajo ali pa tudi nimajo.

Iz tu naštetih primerov so v Srbiji doslej odklanjali uvedbo krušnih in živilskih nakaznic, ker so prepričani, da si ljudje sedaj težko kupijo kruh, ker je predrag in bi se nazadnje z nakaznicami samo trgovalo; če ne z nakaznicami, pa z blagom, ki bi ostal vsled neizrabljenih nakaznic. Vendar pa je treba na deželi razlikovati med kmečkimi in industrijskimi kraji. V industrijskih krajih v Sloveniji primanjkuje moke, sladkorja in masti.

Letalski boji na zapadu

Nemško vojno poročilo

Dne 5. marca so naše čete v Bolgariji dosegle odrejene jim cilje.

Neka podmornica je potopila 9000 ton sovražnih ladij. — Naša letala so napadla letališče Halfar na Malti in ga razdejala ter sestrelila 3 letala. Uspešno so napadala letala tudi v severni Afriki. Poskus angleških letal, da bi podnevi napadla severno Francijo, se je izjalovil. Angleži so zgubili 7 letal. Nad Nemčijo ni bilo nobenega angleškega letala. Od 27. marca do 5. februarja so Angleži zgubili 23 letal.

Angleško vojno poročilo

Dne 5. t. m. so angleška letala napadla zasedeno ozemlje v Franciji, zlasti pa doke v Boulogne sur Mer. Pri tej priliki je bil sestreljen en nemški bombnik in 6 nadaljnjih težko poškodovanih. Nad Kanalom je prišlo do boja v 9000 m višini. Sestreljenih je bilo 5 in poškodovano 1 nemško letalo. 3 angleški lovci so bili pogrešani.

Nemška letala so dne 6. t. m. metala bombe na grofijo Kent in London. Nad Kanalom je bilo sestreljeno eno nemško letalo.

S kitajskega bojišča

javljajo Japonci, da so zasedli v južni Kitajski 250 milj širok pas ob morski obali pri Kvanghoiu in 85 milj dolg odsek železniške proge iz Kvanghoia v Tavsan.

Kitajci poročajo, da so doslej potopili 192 japonskih ladij in 188 poškodovali ter s tem povzročili Japoncem 200 milijonov dolarjev škode.

Angleška mornarica

Reuter. Angleški mornariški minister je izjavil v parlamentu, da je angleško vojno brodovje ostalo v sedanji vojni ne samo nedotaknjeno, ampak se je celo zelo povečalo. Že samo brodovje, ki ga je zgradila Anglija v času vojne, predstavlja silo, ki bi se prav lahko merila z vsem italijanskim in nemškim brodovjem. Po številu ladij, po tonaži in oborožitvi so te novo zgrajene ladje nadmočne brodovju sovražnika.

Kot dokaz jakosti angleškega brodovja je navajal minister, da je potopilo ali ujelo v sedanji vojni 411 sovražnih ladij z 200.000 tonami in 34 tujih ladij, ki so plule pod nemško ali italijansko zastavo.

Po nemških poročilih pa je angleška vojna mornarica sedaj izgubila toliko ladij, da bi imela — 19 oklopnic, — 6 nosilk letal, — 40 križark in — 30 podmornic, to se pravi, da je bilo potopljenih več vojnih ladij, kot jih je pa Anglija sploh imela.

Angleški vojni minister pa je dejal, da je bila v Libiji ujeta ali uničena vsa italijanska armada 150.000 mož. Angleške izgube od novembra do 11. februarja (5 dni po zavzetju Bengazija) so znašale 438 padlih, 87 pogrešanih in 1242 ranjenih. Angleška vojska je bila po umiku iz Dunkerqueja lani v juniju takorekoč brez orožja. Danes čaka, da se spoprime s sovražnikom, kjerkoli.

Napad na Lofotske otoke

Angleška admiraliteta poroča, da so njene vojne ladje izvršile napad na Lofotske otoke pri Narviku na Norveškem zaradi tega, da se uniči ondotna velika tovarna ribjega olja, iz katerega pridobivajo Nemci glicerin, ki je izredno važen za vojno. Angleške čete, ki so se izkrcale, so to tovarno uničile. Razen tega so potopile vojne ladje 10 manjših ladij in eno natovorjeno z 10.000 tonami. Skupno je bilo potopljenih ladij z okrog 18.000 tonami. Nemška posadka se je skušala upirati in je bil ubit en častnik ter 6 vojakov. 215 nemških vojakov je bilo vjetih in tudi 10 pristašev Quislinga.

Zdravilo proti rahitisu je iznašel prof. dr. Harnak v Bonnu. Ugotovil je, da pomaga 50-kratni koncentrat vitamina B.

Doma in po svetu

Mast že po din 33 za kg. Kakor povedo najnovejše vesti, bo »Prevod« nakupil novo mast v Vojvodini in Srbiji že po znatno višji ceni, kot pa jo je plačeval dosedaj. Računajo, da bo stal kilogram masti na licu mesta kakšnih din 33. Koliko bo potem stala mast v nadrobni prodaji, je zaenkrat še težko reči. Slovenija nima nobenih zalog masti. Veletrgovci, ki so nekoč bili glavni oskrbovalci, so lani spekulirali, da bo cena masti padla. Koncem novembra so namreč res poročali iz Hrvatske, da se je mast pocenila za kakšen dinar. Toda zakaj? Takrat je namreč nastalo pomanjkanje soli, in to v času, ko je bila glavna sezona za prašiče. Ljudje so hiteli s prodajo zaklanih prašičev in cena jim je padla. Spekulacija veletrgovcev, ki so računali z nižjimi cenami, pa se je izkazala za zmotno. Cene so se začele zopet dvigati in nastalo je celo pomanjkanje blaga. Danes je položaj tak, da imajo kakšni veletrgovci komaj po sto ali nekaj sto kilogramov masti na zalogi in bo treba, da bo »Prevod« zastavil vse svoje sile, da bo pravočasno preskrbel mast. Kakor se nam zagotavlja, je »Prevod« tudi že lani mislil na nakup masti, [illegible] Veletrgovci pa so se menda tudi zanesli na naš novi aparat za prehrano, v domnevi, da ta ne more odreči in da zato lahko del skrbi za prehrano prevale nanj. Primer z mastjo naj nam bo resen opomin, da se brigamo za prehrano pravočasno, da ne bomo potem v času pomanjkanja blaga nastopali na tržišču kot kupci in s povpraševanjem gnali cene blagu, za katerega cena ni maksimirana, navzgor.

»Zvezi živilskih delavcev Jugoslavije« je hrvatski ban dr. Šubašić zopet dovolil delovanje in velja to dovoljenje tudi za vse njene podružnice. Potem takem bo mogoče obnoviti podružnice te zveze tudi v Sloveniji, čim bo rešitev bana na Hrvatskem dostavljena oblastim v Sloveniji, ki pa seveda odločajo v svojem lastnem delokrogu in v sporazumu z notranjim ministrom. — Pekovski pomočniki bodo to vest gotovo pozdravili. [illegible]

Za demokratski princip. »Hrvatski dnevnik« piše, da je hrvatski narodni zastopnik Mihovil Pavlek Miškina imel predavanje v Zagrebu namenjeno vseučiliškim akademikom, ki pripadajo HSS. Predavatelj je »najprej v grobih obrisih iznesel zgodovino Hrvatov in jo prikazal kot zgodovino naroda, in ne kot zgodovino velmoža. Povedal je, kako so velmožje odločevali o hrvatskem narodu v dogovoru s tujino in največkrat proti svojemu narodu. Tako se je zgodilo, da je narod izgubil svoje pravice ter je tuja kultura podvrgla svojemu vplivu one, kateri so ji bili izpostavljeni. Tako so iz naroda sčasoma napravili sužnja, ki je nosil vsa bremna in za čigar kožo so se vsi trgali.« — To predavanje znači, da je predavatelj za demokratski princip.

Tošikata Okubu je novi poslanik Japonske v Beogradu.

Kako trguje Nemčija. Nemška vlada računa vrednost marke na bazi dolarja. V zunanji trgovini z državami v Evropi določa to razmerje Nemčija. Njeni državni gospodarski strokovnjaki pravijo, da so v trgovini z državami na jugovzhodu Evrope, med drugim tudi za Jugoslavijo, določili za 20 odstotkov nižji tečaj marke do dolarja, kot pa bi ga morali, ker bi to motilo trgovino s prizadetimi državami.

Predsednik češkoslovaške vlade v emigraciji dr. Beneš je dne 6. t. m. zvečer govoril v londonskem radiu v spomin obletnice Masarykovega rojstva. Naglasil je svoje trdno prepričanje v vstajenje svobodne Češkoslovaške republike. Reuter.

Eden in Dill sta se iz Aten vrnila v Kairo v Egiptu, kamor je dospel tudi ministrski predsednik Iraka.

Novi poljski poslanik v Washingtonu, Jan Čikanovsky, je bil sprejet od Roosevelta v nastopni avdijenci. Roosevelt mu je izjavil, da se Zedinjene države zelo zanimajo za usodo Poljske.

Ameriška vlada je pozvala italijansko vlado, da ukine konzulata v Detroitu in Newarcu, ker je morala tudi ameriška vlada ukiniti konzulata v Neapolju in Palermu v Italiji Enako kot je ameriškim konzularnim uradnikom prepovedano svobodno kretanje v Italiji, je prepovedano tudi italijanskim uradnikom v Ameriki.

13.885 milijonov jenov znaša japonski državni proračun za leto 1941-42. Večina izdatkov je namenjena za vojno.

Vozni red za letno sezono avtobusnih prog je predložiti banski upravi do 20. marca.

100 vagonov jabolk je mogoče izvoziti v Nemčijo in Češko-moravski protektorat. Jabolka se plačajo s poviškom 1.50 marke za 100 kg na staro ceno. Za vsak zaboj se zaračuna po 0.50 marke posebej.

Tri žide, ki so prišli čez nemško mejo v Mursko Soboto je hotel obrnažiti nek cigan za din 300. Židje so cigana prijeli in nazadnje jim je vrnil več zaračunanih din 300 za spremstvo. Kakor pravijo, so židje srečno prišli dalje na jug.

Od petero jetnikov, ki so ušli iz zaporov v Murski Soboti so tri že prijeli.

21. otrok. V Zagrebu je žena Ivana Šlate, delavca iz Like, rodila — 21. otroka. Oče je brez posla.

Strela je ubila v morskem svetilniku pri Milni na Braču 20 letnega čuvaja Dragutina Mandića.

Bivši romunski kralj je moral na skrivaj pobegniti iz Španije. Bivši romunski kralj Carol II., ki je po odhodu iz Romunije prišel na Špansko, je moral s svojo spremljevalko Lupescovo ostati v Španiji, ker se je španska vlada branila dati kralju dovoljenje za odhod iz Španije. Najbrž je kralja zadržala na zahtevo romunske vlade in zlasti tudi zaradi Lupescove, s katero je menda imela sedaj že razpuščena »Železna garda« svoje posebne račune. Kralj je dolgo premišljal, kako bi prišel iz Španije, toda bil je pod stalnim nadzorstvom policije. Nazadnje se mu je beg te dni vendarle posrečil. Beg je pripravljal že dalj časa. V to svrho je redno dirkal s svojim avtomobilom po cestah. Policisti so mu vedno sledili, toda tako hitro niso mogli voziti. Vselej so zaostali in izgubili kralja izpred oči. Ker pa se je kralj s takih izletov redno vračal, nazadnje ni nihče ničesar več mislil. Te dni pa si je zopet privoščil tako vožnjo. Toda to pot se ni vrnil, ampak zapeljal proti meji. Blizu meje ga je čakal avto nekega portugalskega diplomata. Kralj je svoj avto pustil na cesti in se z Lupescovo preselil v diplomatov avto, ki je nato oba potegnil čez mejo. Ta dramatičen beg ekskralja je res zanimiv. [illegible]

V reko Strumico je padel avtobus z 28 potniki pri Udovu. Mrtev je samo en potnik, ki je skočil iz avtobusa na napačni strani. Vzrok nesreče: slabe zavore.

Romunska je zaplenila 17 rečnih vlačilcev in 36 splavov, ki so last grških državljanov.

delavca iz Like, rodila — 21. otroka. Srečni oče je — brez posla.

A. M. de Jong: [48

Čuden cerkovnik

OTROŠKA LETA MEREYNTJEJA GEYSENA

In ko je potem naenkrat tudi sloki Uberto uskočil v krog, je razumel vsakdo, da so vsi trije plesali nek ljubavni ples, prepleten z ljubosumnimi prizori; z utripajočimi srci so sledili vaščani prožnim gibom teles in opazovali zdaj vabeče, zdaj odbijajoče kretnje zapeljive žene, ki se je mokrih ustnic in sanjavih oči pozibavala v nedrijih ter prihuljen ples manj srečnega tekmeca; vedno bolj divja in zlobna je postajala ženina igra, vedno bolj razuzdan in mrakoten je bil ples obeh ljubosumnih mož. In ko se je Flirefleter, domala že kot zmagovalec, držeč visoko dvignjeno ženino roko v svoji roki, sklonil nad njenimi smejočimi se ustnicami, se je nenadoma pognal Uberto kot mačka proti njemu; svetel nož se mu je zabliskal v desnici in že je zamahnil z njim nad Flirefleterjevo glavo... Počasi se je spustil Flirefleter na kolena in se naposled zgrudil, nad njim pa je žena z demonsko se svetlikajočimi očmi ponudila svoje ustnice zmagovalca. Krik groze se je razlegel. Vse se je zgodilo tako hitro, da ni nihče videl, kako in kam je zadelo bodalo. Toda v naslednjem trenutku se je dvignih s tal široko nasmejani Flirefleterjev obraz, ki je takoj nato skočil pokonci, potem pa so v troje zaplesali zaključni prizor in pri tem rezali obraze, da so se gledalci, ki so si med tem oddahnili, od smeha skoro valjali po tleh. Toda Mereyntje, ki je stal v bližini čudnega, starega muzikanta, je spričo grozečih kretenj plesočega tekmeca prebledel kot stena in ko se je zasvetil nož v njegovi roki, je pobegnil od ondod in se ni ustavil poprej, dokler mu ni udaril na uho radosten smeh. Naenkrat mu je vstal pred očmi prizor z Vrčem, in četudi je sedaj uganil, da je bilo vse skupaj samo igra med Flirefleterjem in tem tujim ciganom, ga je pa vendarle zelo pretresla; z bolestjo se je spomnil svojega nesrečnega prijatelja v zaporu in se ni mogel več vrniti k opajajočemu veseljačenju pred Timerjevo gostilno. V se pogreznjen, se je plazil proti domu in poiskal klopico pod jablano. Pridušeno sta mu udarjala na uho godba in prekipevajoče radostno razpoloženje plesa željnih vaščanov; nenadoma je posilil Mereyntjeja neutolažljiv jok, ko se je domisli, da sedi njegov prijatelj Vrč nekje daleč proč sam samcat v celici, skrušen od skrbi in obremenjen z neznansko krivdo ter da se ga nihče več ne spominja. Celo on, njegov mali prijatelj Mereyntje, za katerega je toliko storil, ga je v veselju in pri sklepanju novih prijateljstev pozabil in šele med strašnim plesom teh dveh razuzdancev okrog črne žene, ga je zgrabilo, da se je spomnil svojega nesrečnega prijatelja. Mereyntje je dolgo jokal in njegova velika skrb, spričo katere ga je obšel tako silen kes, mu ni hotela z uma. Samcat se je zavlekel v svojo posteljo, ko se je sonce nagnilo k zatonu; nikogar še ni bilo doma in še vedno mu je veseli hrup svečanega razpoloženja kot očitek udarjal iz daljave na uho. Ni se še čisto stemnilo, ko je utrujen zaspal.

Na prostoru pred gostilno se je rajanje nadaljevalo. Vsa vas se je zbrala. Vsakdo je hotel imeti svoj delež pri tej zabavi. Vsi so kot podivjali. Nihče ni mislil na to, da bi šel domov, niti ne k večerji. Pa so si pomagali, kakor so vedeli in znali. Naenkrat so priromale od nekod košare z žemljami in rozinovimi kruhki in razen tega je bilo dovolj surovega masla, klobas, jajc in šunke. Vse je žrlo in se mastilo in vsak je plačal svoj del. Flirefleter je bil vsepovsod. Oči so se mu svetile od nebrzdanega veselja; plesal je, da so se kar iskre kresale po tlaku, ob katerega je udarjal s svojima petama. Italijanski cigani so bili prisrčno sprejeti v tej slavnostni družbi. Med govorom so mešali vse mogoče jezike; poskušali so se tudi v holandščini in se smejali na vse grlo, kakor ne zlepa kakšen človek na svetu. Med smehom so se jim videli njihovi krasni zobje, pri tem pa so neprestano vzklikali: Si! si! Kmalu je tudi vsa družba ponavljala ta si! Ljudje so se pogovarjali z njimi zelo glasno in izgovarjali besede zelo počasi, da bi tujci mogli razumeti in dojmiti, kakšne dobre prijatelje so našli. Nikdar se še ni vršila zabava, ki bi bila potekala v večji enotnosti in toplejšem prijateljstvu.

Župnik je nekaj časa stal pri oknu. Smehljaje je gledal veliki direndaj in majal z glavo spričo tolikšne življenjske veselosti in radosti, ki je tako nenadoma zajela vso vas. Temnilo se je že, toda nihče ni mislil na to, da bi šel domov. Iz gostilne so prinesli svetilke in par zmečkanih lampijončkov; veselica se je šele začela. Nepoznana žena je plesala z neokretnimi vaškimi robavsi in se smejala njihovim nerazumljivim poklonom; oni pa so se šteli srečne, da so smeli pri plesu držati v objemu svojih rok tak neverjeten zaklad.

Iz naših krajev

„Delavska Politika" ne dobiva nobenih subvencij, zato poravnaj naročnino takoj!

CELJE

Naši ljudje gredo po svetu. Nek gozdar v okolici Celja je imel zalo hčerko, ki je po meščanski šoli napravila še enoletni tečaj neke mariborske strojepisne šole. Nato je dekle dobilo službo pri »Kulturbundu« v Novem Sadu. Ob priliki preseljevanja besarabskih Nemcev je bila uslužbena v taboriščih v Zemunu. Tam jo je spoznal nek skupinovodja iz Nemčije, ki je imel opravka s preseljevanjem rojakov iz Besarabije. Po par mesecih je sledila poroka in sedaj je hčerka našega gozdarja že nekje v Severni Prusiji, kamor je vzela s seboj tudi služkinjo iz naših krajev. Nedavno je prinesel nek pokrajinski nemški list na Pruskem že njeno sliko z možem. Slika kaže, da so naša dekleta res čedna in lepa, pa tudi brihtna.

Vse sečnje v gozdovih, ne glede na to, na kakšen način se izvajajo (golosek, prebiranje, oplodna sečnja, redčenje itd. in v katere svrhe (za prodajo, za domačo rabo, kurjavo, rezanje na lastni žagi itd.) ter v kakšnih količinah, se morajo pismeno prijaviti občnemu upravnemu oblastvu redoma vsaj štiri mesece pred pričetkom sečnje. Pod pretnjo najstrožje kazni ne sme nihče pričeti sečnjo preje, dokler ne prejme od pristojnega oblastva zadevnega pismenega dovoljenja. **Mestno poglavarstvo.** (To velja za vso državo, razen za Hrvatsko. Op. ur.)

TRBOVLJE

Upraviteljstvo II. drž. deške ljudske šole vljudno vabi starše šoloobveznih otrok na roditeljski sestanek, ki bo v torek, dne 11. marca ob 5. uri popoldne v učilnici III. razreda gornje šole. Ker se bo na sestanku obravnavalo zelo važno vzgojno vprašanje, pričakujemo, da se ga bodo vsi roditelji udeležili. Otroci nimajo dostopa! — Upraviteljstvo.

HRASTNIK

Uspelo rudarsko zborovanje

Po daljšem presledku se je prošli petek zopet vršil v dvorani »Delavskega doma« sestanek članov II. skupine, t. j. vseh rudarskih delavcev, ki ga je sklicalo načelstvo II. skupine. Na sestanku, ki je bil izredno dobro obiskan, je poročal pokrajinski načelnik s. Murn iz Trboveli o vseh aktualnih vprašanjih, ki se tičejo rudarjev sploh, pa tudi o zadevah, ki se tičejo hrastniških rudarjev še posebej.

Grajal je zlasti dejstvo, da se v našem rudniku še vedno plačuje kake skupine izpod temeljne mezde, kar se je pri drugih rudnikih TPD že davno odpravilo, v kolikor so taki slučaji vobče nastopili. Omenil je tudi visoke kazni, ki so jih plačali rudarji našega rudnika v pretečenem letu, zlasti v revirju Ojstro. Ker spadajo tu sem tudi kazni vsled neupravičenih izostankov od dela, takozvani plavi, kar tvori precejšen odstotek vseh kazni, navaja govornik, naj se tudi ta nelepa navada, ki meče na rudarsko delavstvo vedno slabo luč, opusti.

Nadalje je tudi točno orisal potek obeh poravnalnih razprav, ki sta se vršili med prisotnimi organizacijami kot zastopnicami rudarjev in TPD. Pri tej priliki je tudi razložil, kako je pri omenjenih razpravah »ven metal« znane nepovabljene zastopnike iz Zagorja in Trboveli, kot je to vedel povedati neki gospodič in njemu podobni in kar so brž razglasili v svojih letakih še oni z drugega ekstrema. Vsi ti se namreč, kadar se gre za oblatiti kakega socijalista, zelo dobro razumejo. S tem pa je tudi tej lažni gonji proti s. Murnu napravljen konec, dokler se namreč tisti, ki jim je do tega, da se rudarji medsebojno sovražijo, ne bodo izmislili zopet kaj drugega. Govornik je nato načel tudi nekaj vprašanj, ki so se tikali predstoječega obč. zbora II. skupine v Celju, posebno pa kar se tiče zvišanja prispevka za 1 do 1.50 din za to ustanovo, kar so vsi navzoči, uvidevajoč potrebo, ki je nastala, gladko odobrili. Omenil je tudi upokojence, ki žive v silni bedi. Tudi zanje bo treba kaj ukreniti. Akcija za to je že v teku. V fond bodo prispevali vsak po eno tretjino, t. j. rudarji, podjetniki in banovina.

Odtegljajev, ki jih imamo že itak ogromno, ni seveda nikdo vesel.

Če pa se spomnimo, da je ta žrtev edina pot, po kateri bomo dosegli, da bodo prispevali tudi drugi, to je podjetniki in banovina, bomo tudi to žrtev lahko doprinesli. H koncu se je vršila še kratka debata, v katero so posegli zlasti nekateri zaupniki, ki so se več ali manj dotaknili gornjih vprašanj.

Doseženo je bilo popolno soglasje, pa tudi sicer je poteklo zborovanje v popolni harmoniji.

Želimo si še več takih zborovanj.

Več navzočih.

SENOVO PRI RAJHENBURGU

Prireditev za siromašne otroke. Dne 23. februarja je priredila »Delavska godba« družabni večer. Ves čisti dobiček, ki je bil namenjen siromašnim otrokom, je izročila krajevnemu odboru »Jugoslovanske unije za zaščito otrok«, ki se velikodušnim darovalcem tem potom najlepše zahvaljuje. S tem dejanjem je tukajšnje delavstvo iznova dokazalo, da s polnim razumevanjem podpira človekoljubno delo te organizacije. Kulturno društvo »Vzajemnost« je prav tako darovalo tej organizaciji 200 din, za kar iskrena hvala! — **»Jugoslovanska unija za zaščito otrok.«**

LJUBLJANA

Proračunska seja mestnega sveta

se je vršila dne 5. t. m. Sprejete so bile nekatere nove davščine, med katerimi zasluži posebno pozornost **nova socijalna, progresivna davščina** na dohodek. Ta davščina, ki pričenja pri davčni osnovi od dinarjev 70.000 je zbudila mnogo protestov pri velepodjetjih, ki nikakor nočejo razumeti, da je v redu, da oni, ki največ ima, nosi tudi največja javna bremena.

Nova **kanalska in vodovodna davščina,** bo prizadela predvsem špekulante z zemljišči, pa so zato tudi zelo hudi nanjo.

Povišani so bili tudi **prejemki mestnega uslužbenstva.**

V debati je s. **Kralj** povdaril, da je zelo obžalovanja vredno, da se morajo občinski proračuni kriti predvsem s posrednimi davki, tedaj strošarinami, uvozninami in s podobnimi. To pa zato, ker se občinam ne dovoli, da uvedejo progresivno, neposredno obdavčenje. Zameri stranki večine mestnega sveta, da v teku vseh let sodelovanja na odgovornih mestih, ni pokrenila ničesar v tej smeri.

Smatra, da je mogoč večji napredek mesta le z naselitvijo novih industrijskih in obrtnih podjetij, ki bi dala kruha in zaslužka, ne le delavstvu, temveč vsem slojem mesta, občini pa nov vir dohodkov. Seveda, če mora občina iskati nove vire celo v povišanemu obdavčenju industrijskih surovin in potrebščin, kakor je to letos slučaj, potem je upravičena bojazen, da ne bo ne le nobenega novega dotoka, ampak, da še dosedanja podjetja zapustijo območje mestne občine.

Opozoril je večino na položaj **v zvezi s prehrano** in apeliral na njo, da vodi skrb za to, da bodo živila pravično in pravočasno razdeljena. To storiti, ji zaradi njenega položaja v vladi ne bo težko, ker je poleg tega vsem jasno, da smo pasivna pokrajina, v kateri na spomlad celo kmetovalec kupuje hrano in stojimo zaradi tega pred najtežjimi meseci. V današnjih razmerah mora biti to prva skrb, ker vemo, da je redna in zadostna preskrba z živili potrebna za delazmožnost, delavoljnost, za red in mir.

Glede **poviška prejemkov mestnega uslužbenstva** smatra, da more biti le prehodnega značaja, ker je porast draginje daleč prehitel povišek, ni pa nobenega izgleda, da bi se draginjski val ustavil. Večina naj skrbi, da se bodo našla sredstva za nadaljnje povišanje prejemkov, ker ne sme in ne more biti izgovora, da ni proračunskega kritja.

Izjava naših dveh ss. obč. svetnikov

Ko je podal še nekatere pripombe k posameznim postavkam proračuna je končal rekoč: »Ne da bi se s tem komurkoli uklonila ali priklonila, smatrava, da so današnji časi tako resni, da mora vsaka, pa tudi najmanjša samouprava edinica svobodnega naroda pokazati odločno strnjenost in enotnost, zato izjavljava k letošnjemu proračunu s s. Likarjem sledeče:

»Dasi je dovolj načelnih in stvarnih razlogov, da se ta proračun odkloni, sva vendar sklenila, da letos ne bova glasovala proti proračunu.

Najino glasovanje pa naj se ne razume napačno.

Pač pa hočeva s svojim postopanjem manifestirati v sedanjem času, da bomo mi vsi, pa čeprav se strankarsko-politično ločimo in imamo svoje posebne želje in ideale, kadar bi bile v nevarnosti najvišje vrednote Ljubljane, slovenskega ljudstva in Jugoslavije, pokazali svojo trdno strnjenost in popolno enotnost.

Prepričana sva, da s tem pravilno izražava pravo mišljenje in trdno voljo, ne samo svojih strankarskih prijateljev, ampak tudi vseh pravih Ljubljančanov.«

MARIBOR

Kdaj dobi Maribor pomožno radio postajo? Dnevniki so svojčas mnogo poročali o novi pomožni radio postaji na Teznu, ki da bo dogotovljena meseca februarja t. l. Vsak posestnik radio aparata je bil teh poročil vesel, ker je upal, da bomo končno tudi v Mariboru lahko poslušali ljubljansko radio oddajno postajo, kar je bilo domala vsa leta onemogočeno. Medtem so že dogradili novo radio oddajno postajo v Skoplju, o naši pomožni oddajni radio postaji pa se že dalj časa ničesar več ne čuje. Če se ne motimo, so bili lastniki radio oddajne postaje v Sloveniji v smislu pogodbe obvezani, da spravijo pomožno radio oddajno postajo v Mariboru do meseca februarja v obrat, zato bi bilo želeti, da se ta zadeva, ki zanima vse tukajšnje prebivalstvo, čim preje javno pojasni. — Apeliramo pa na pristojno oblast, da med tem časom začne z vso strogostjo zatirati radio motilce, ki grenijo poslušanje radia najbolj potrpežljivim poslušalcem. Zdi se celo, da bi utegnila preiskava ugotoviti, da se da motilce prijeti po zakonu o kršenju nevtralnosti, ker so radio motnje baš v gotovem dnevnem in večernem času posebno hude. Zaenkrat pri nas še ni prepovedi poslušanja tujega radia, pa si zato tudi ne moremo pustiti dopasti, da bi nas nepoklicani pri tem ovirali. — Več prizadetih.

Kako je v Budimpešti? Dandanes gotovo vsakogar najbolj zanima vsaka vest iz inozemstva, kako se v teh časih tam suče življenje. Vsled tega prireja »Vzajemnost« v ponedeljek 10. t. m. predavanje s. dr. Avgusta Reismana o vtisih, ki jih je dobil o priliki »Putnikovega« potovanja v madžarsko prestolnico Budimpešto, ki je krasno milijonsko mesto ob Donavi. V Budimpešto se obračajo tudi danes oči vse Evrope zaradi razvoja dogodkov na Balkanu. Potrebno je torej, da vsaj nekaj vemo o tem mestu, da bomo lažje razumevali poročila, ki prihajajo sedaj iz Budimpešte. Predavanje se bo vršilo v ponedeljek 10. marca ob 20. uri v dvorani «Vzajemnosti«, Ruška cesta 5 (na dvorišču). Vstop je vsakomur prost. Pridite, če ste radovedni.

Oškodovan rejenec. V bližnji mariborski okolici so pred 30 leti vzeli zapuščenega nezakonskega otroka za rejenca. Dečko je rasel in postal priden delavec. Hodil je v mesto k zidarjem in je pridno štedil, pozimi pa je kopal studence, tako da je vse leto služil in je ves prihranek odnajal svoji krušni materi. Nekega dne pa je domačija pogorela. Otroci se niso brigali za usodo domačije in tako sta še rejenec in krušna mati pogodila, da bo rejenec postavil novo hišo, dobil pa bo zato potem vse posestvo s hišo vred, samo par tisočakov bi moral odšteti materi. Rejenček je imel že tudi pridno nevesto in tako sta oba krepko zagrabila za delo in si gradila nov dom. Štedila sta, nevestini starši so pomagali z živino in delala sta sama, ne dosti manje kot živina. Dom je bil lansko pomlad pod streho. Krušna mati se je veselila in bila nekaj časa vsa ginjena nad to udanostjo rejenčka. Ko pa bi morali končno napraviti pogodbo in prepisati posestvo na rejenca, so se oglasili drugi in krušna mati si je baje premislila pozneje enkrat in lepega dne je dovolila hčerki, da se je vknjižila za din 40.000, med tem ko je vse posestvece s hišo vred vredno komaj din 30.000. Rejencu pa je poslala krušna mati ljubeznivo pismo, da lahko dobi posestvo, če izplača hčerki teh din 40.000. Razočarani rejenec bo moral iskati vrnitev svojih izdatkov in plačilo za delo pred sodiščem, kar pa bo še trda pot. Nehvaležnost je plačilo sveta.

Dinarski prispevki za zgradbo azila jetičnim so v mesecu februarju 1941 narasli na vsoto 687.845 dinarjev.

»Vzajemnost« priredi

v soboto, dne 8. marca ob 20. uri v dvorani na Ruški cesti 7 (dvorišče)

DRUŽABNI VEČER S ČAJANKO

Vstopnine ni.

Vabijo se člani in članice ter sodrugi in sodružice, da se tega večera udeleže.

Pošta iz Trsta do Maribora prihaja zelo neredno. Dopisnica oddana v Trstu dne 22. februarja je dospela v Maribor šele 6. marca. — Istotako je s pošto iz Madžarske. Razglednice, ki so bile oddane v Budimpešti dne 24. t. m., so dospele dne 4., druge dne 6. marca, nekatere pa še sedaj romajo.

Iz Amerike prihajajo časopisi z velikimi zamudami. Dne 6. t. m. je dospel časopis, ki je bil oddan na pošto v Chicagu dne 1. novembra. Istočasno pa so dospeli časopisi, ki so bili oddani na pošto 20. do 26. januarja t. l. — Poprej nekoč je dospela pošta čez lužo v 8., najkasneje v 14. dneh.

Iz društva mariborskih upokojencev. Redni občni zbor društva se bo vršil v nedeljo, dne 9. marca t. l. ob 9. uri v mali dvorani »Narodnega doma« v Mariboru. Vabljeni vsi društveni člani! — Odbor.

Neko motorno kolo se je zaletelo v nek avtomobil dne 6. t. m. pozno popoldne v Stritarjevi ulici. Motociklist je privozil okrog ovinka in je zavozil v avtomobil. Sunek je bil tako močan, da je motociklista vrglo v velikem loku s kolesa ob zid neke hiše, potem pa je obležal na tleh z zlomljeno roko in nogo. Izgleda, da je motociklist zavozil preveč daleč v napačni smeri vožnje ali pa je zgubil oblast nad motociklom.

ISSK Maribor:Policijski SK Zagreb. Kot je bilo že svoječasno javljeno, priredi boksarski odsek ISSK Maribora v nnedeljo 9. marca ob 10. uri dopoldne v »Sokolskem domu« prijateljski boks-match proti Policijski SK iz Zagreba. V začetku aprila namerava ISSK Maribor povabiti boksarje zagrebške »Croatie«, tako da bo letošnja boks-sezona precej živahna.

Zdravniško dežurno službo za nujno pomoč članom OUZD in njihovim upravičenim svojcem vrši v neodložljivih primerih in v odsotnosti pristojnega rajonskega zdravnika v nedeljo, dnne 9. marca g. dr. Klin Erik, Maribor, Grajski trg 1, poslopje Grajskega kina, telefon 22-19.

Predavanje v okviru materinskega tečaja bo dne 11. marca t. l. v »Ljudski univerzi«. Dr. Koprivnik govori o kirurških posegih v otroški dobi.

Ljudska univerza. V pondeljek, dne 10. marca priredi »Ljudska univerza« proslavo 100-letnice smrti Petra Iljiča Čajkovskega. O delu in življenju velikega skladatelja bo predaval g. dr. Dragotin Cvetko, njegove skladbe pa bo izvajal na klavirju rektor glasbene akademije g. Anton Trošt.

Narodno gledališče. Petek, 7. marca, zaprto. Sobota, 8. marca, ob 20. uri: »Razvalina življenja«. Premiera. Finžgarjeva proslava. Nedelja, 9. marca, ob 15. uri: »Carične Amazonke«; ob 20. uri: »Jazbec pred sodnijo«; »Muha«; »Analfabet«. Gostovanje Klajičeve družine.

Zanimiv konec tedna v gledališču. V soboto zvečer bo proslava Finžgarjeve 70 letnice s premiero njegove najboljše drame »Razvalina življenja«. V nedeljo bo prva popoldanska ponovitev letos nad vse dobro uspele izvrstne Parmove operete »Caričine Amazonke«, zvečer pa gostovanje znane Klajičeve gledališke družine s tremi veselimi komadi v srbohrvaškem jeziku: »Jazbec pred sodnijo«, »Muha« in »Analfabet«.

POSLEDNJE VESTI

Angleško vojno poročilo: Dne 6. t. m. zvečer so nemški bombniki vrgli nekaj bomb nad zahodno Anglijo. Ponoči pa tudi na nekaj krajev po drugod. V Libiji so angleške čete prepodile sovražnika pri Agadabiji. — V Somaliji so zavzele mesto Servero, 160 km zapadno od Bule Burtija.

Grško vojno poročilo: Dne 6. t. m. so grške čete ponovno napredovale na osrednji fronti. Na vsej fronti je bilo topniško streljanje. 53. italijanski pešpolk je bil uničen, poveljnik se je ustrelil. — Ni res, da bi se bile kanadske čete izkrcale v Solunu. Tudi ni res, da se namerava grška vlada preseliti na otok Kreto.

Z Lofotskih otokov je odšlo z Angleži tudi 300 Norvežanov, ki hočejo vstopiti v norveške vojaške odrede v Angliji. — Mesto Olvero na Lofotih mora plačati 100.000 kron odškodnine zaradi zadnjih dogodkov. Reuter.

Turčija bo izročila odgovor Hitlerju v kakšnih 4 dneh.

Francoski general Weygand je prispel iz Tunisa v Vichy, kjer se posvetuje s francosko vlado. Weygandu so podrejene vse kolonije.

•

Naš trgovinski minister dr. Andres je v Lipskem na velesejmu. Govoril je s časnikarji in rekel, da se je nemški uvoz v Jugoslavijo lani povečal za 27 odst. 50 odst. izvoza Jugoslavije gre v Nemčijo.

Pogodbo za dobavo novih kol'čin bombaža smo podpisali z Egiptom v Carigradu. V Egipt bomo v zameno pošiljali les.

400 ton kakaoa bomo dobavili najbrž iz Portugalske.

Poplave. V Novem Sadu je pod vodo 250 hiš, v Subotici jih je 236 porušenih in 400 poškodovanih. Pri Novem Sadu je poplavljena tudi državna cesta.

IZ ČEŠKE

Članki nemškega novinarja Wolframa von Wohlmara so izšli v češkem prevodu pod naslovom »Nemec o čeških problemih« v znani praški založbi »Orbis«. Predgovor k tej knjižici s 7 članki in predavanji tiskovnega šefa protektorja je napisal šef redaktor »Narodne Politike« dr. Crha. Dr. Crha povdarja, da Čehi v novem redu niso zgubili svoje svobode tiska, tudi niso bili uniformirani, niti prisiljeni, da postanejo brezbarvni, temveč so si lahko našli svoje posebne naloge in lastno stališče do tega ali onega kroga čitateljev. Češki tisk je bil nasprotno v prejšnjih letih pod pritiskom demokratično-židovskega režima, a danes je v službi propagande resnice.

Proščenje pri Sv. Matěju je nudilo letos izredno sliko. Ves ogromni veselični prostor so obdali z žičnim plotom in so pobirali od udeležencev vstopnino 1 krono za »Nemško zimsko pomoč«. Listi javljajo, da je vozilo iz Prage k Sv. Matěju v nedeljo 127 električnih voz in 151 priključenih voz ter da je bilo tam 30.000 ljudi in so se trije otroci zgubili, pa so jih stariši potem našli na policiji.

Dva milijona kron za »Nemški rdeči križ«. ČTK javlja: Te dni je nakazala protektoratna poštna uprava nemškemu »Rdečemu križu« 60.000 kron kot decemberski izkupiček posebnih dobrodelnih znamk v korist nemškega »Rdečega križa«. S prejšnjimi nakazili poštne uprave so se prispevki od teh znamk zvišali na polna 2 milijona kron. Znamke so prišle v promet šele 29. junija l. l. in so bile do konca decembra popolnoma razprodane. Po končnem obračunu se bo izkupiček gotovo še povišal, tako da bo znesel nad 2 milijona kron.

Nove minimalne mezde je odredila protektoratna vlada za sezonsko delavstvo, za usnjarska in pilarska podjetja. Poljedelsko sezonsko delavstvo ima urno mezdo: moški 1.80 kron, ženske 1.30 kron, mladoletni pa manje. Ob žetvi se mezde zvišajo za 40 in 30 vinarjev. Nedeljsko delo se plača s 100 odst. pribitkom, za mlatev ob nedeljah in praznikih pa 150 odst. pribitek.

»Masarykovi domovi« za starce in onemogle v Krči so dobili novo ime »Socialni zavodi glavnega mesta Prage«. Listi javljajo, da jih bodo te dni obiskali češki umetniki in v opoldanskem odmoru priredili tam umetniški nastop za prebivalce in postreženo osebje teh zavodov.

Prirrosta deklica na konzervatoriju. Iz Moravske Slovaške so nedavno piredili izlet vzornih občin v Prago. Med izletniki je bila tudi ljudska pevkinja Drahuša Stiburkova iz Tvrdovic, ki je s prednašanjem narodnih pesmi vzbudila v Pragi takšno pozornost, da so ji omogočili nadaljnje študiranje na praškem konservatoriju.

Češko steklo bodo letos razstavili v posebno veliki množini in izbrani zbirki na praškem pomladanskem sejmu, kjer bo imelo priliko tekmovati s steklarskimi izdelki iz Sudetov in ostalih krajev rajha.

Tragična nezgoda nemške policije. V noči od 16. na 17. februarja t. l. se je tragično ponesrečil tovorni avto nemške policije v Zlinu, ker so mu odrekle zavore. Avto je zdrvel v reko Dřevnico. Čeprav je prispela takojšnja pomoč, je vendar utonilo 16 policistov. Dne 20. februarja se je vršila v policijski vojašnici žalna svečanost, pri kateri je zastopal načelnika nemške policije in protektorja višji pokrajinski vodja, skupinovodja, državni tajnik K. H. Frank ter general von Kampetz. ČTK.

Usmrtitev izdajalca. Dne 21. februarja je bil usmrčen 42 letni Maks Schaller iz Ascha v Sudetih, katerega je »Ljudsko kodišče« obsodilo zaradi veleizdaje na smrt, ker je od leta 1933 do leta 1938 bil v službi tuje poročevalske organizacije in je s tem zagrešil zločin veleizdaje.

Iz Slovaške

Slovaške železnice razpisujejo mednarodni natečaj za dobavo 400 tovornih železnih vagonov. Dalje bodo baje slovaške železnice kupile še v tem letu za 13 milijonov Ks osebnih avtobusov in tovornih avtov.

Veliko izbiro čisto volnenega blaga za damske in moške spomladanske plašče, obleke, kostume ter nepremočljivi hubertus loden, blago za uniforme. Vse krojaške potrebščine dobite samo v **Češkem magazinu**

dobite po znano nizkih cenah **Maribor, pri glavni policiji**

Rudarski upokojenci dobe zvišane pokojnine

Povišanje prispevkov za 15 odst.

Glavna Bratovska skladnica je imela dne 5. t. m. zasedanje v Ljubljani. Na seji se je sklenilo povišati prispevke za Bratovsko skladnico za 15 odst. S tem povišanjem bo omogočeno izplačati starim in novoupokojenim rudarjem višje rente. Prispevali pa bodo v to svrho enak del lastniki rudnikov in banovinski bednostni fond 2 milijona dinarjev.

Rudarski delavci so pristali na povišanje prispevkov, ker vedo, v kakšnem položaju so upokojenci.

Upokojenci dobijo vsi po 10 odstotkov poviška ter se vsem zagotovi najmanjša pokojnina din 300 na mesec, dvojnim sirotam in vdovam pa din 200. Poročeni z nizko pokojnino prejemajo še družinske doklade in sicer 150 din za ženo ter 50 din za vsakega nepreskrbljenega otroka.

Povišanje plač rudarjem državnih rudnikov

Na osnovi točke 7 zapisnika o sporazumu z dne 8. avgusta 1940 k »Delovnemu dogovoru za rudarje državnih rudarskih podjetij«, se je dne 27. februarja t. l. sestal v Sarajevu odbor predstavnikov rudarjev, uprave državnih rudnikov in rudarske oblasti v svrho ugotovitve porasta draginje in temu primernega povišanja delavskih mezd. — Ugotovil je, da se je v času zadnjih treh mesecev do vključno decembra 1940 draginja povišala po splošnem indeksu »Narodne banke«, cene na malo, v 10 glavnih mestih v državi za 16 odst. — Vsled tega se za toliko odstotkov povišajo od 1. februarja t. l. dalje temeljne in akordne mezde vseh kategorij delavstva. Ker prejema delavstvo, zaposleno v državnih rudarskih podjetjih, te poviške preračunano le na draginjske doklade, se te povišajo od sedanjih 220 na 270 odst. To znači, da znaša temeljna plača kopača din 64.75 na zmeno. Ker prejemajo ti rudarji še rodbinsko doklado za otroke v znesku od 30 do 100 din mesečno, so sedaj mnogo na boljšem, kakor pa rudarji »Trboveljske premogokopne družbe«.

»Razredni boj lahko preneha le tedaj, ako se odpravijo tudi njegovi vzroki«, je dejal te dni maršal Petain delavstvu v St. Etienu v Franciji. [illegible]

V smrt jih je hotel zapeljati. Pijanca se ogni, pravijo trezni ljudje, 18 letna blagajničarka Marta Zemljakova, natakar in godbenik v nekem nočnem lokalu v Zagrebu pa tega niso upoštevali in so se odpeljali s pijanim 23 letnim trgovcem z drvmi Emilom Jeninom v avtomobilu na nočni izlet. Jenin se je naenkrat domislil, da bi bilo lepo umreti. Dvignil je roke od volana. Avto je zavozil v brzojavni drog in se razbil. Blagajničarka in Jenin sta dobila hude poškodbe. Plačilni in veseli godec sta jo srečno odnesla.

ZAGORJE OB SAVI

Delavsko - kmetska zadruga v likvidaciji. Lansko leto je bil izvršen v prodajalni »Gospodarske zveze« popolni preobrat. Pri tem sta morala iti oba poslovodji. Ta dva sta za seboj potegnila tudi člane, pristaše »Jugoslovanske strokovne zveze«. Takoj nato so si ustanovili lastno »Delavsko-kmetsko nabavljalno in prodajno zadrugo«, katera je otvorila kar dve prodajalni, na čelu s prej omenjenima poslovodjema. Vendar izredni časi, pomanjkanje obratnega kapitala in zdrava konkurenca, so prisilile na likvidacijo ene prodajalne že v lanskem letu. En poslovodja je pravočasno zapustil podjetje in našel pot nazaj, a drugi ima sedaj to žalostno dolžnost, da likvidira še drugo prodajalno. Politika in osebne ambicije so eno, a gospodarstvo je drugo.

Občni zbor delavskega kulturnega društva »Naprej« se je vršil v nedeljo, dne 2. marca v dvorani »Zadružnega doma« na Lokah. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Marn Slavko, nam. Gostiša Franc, tajnik Stane Kamnik, nam. Marn Ivan, blagajnik Zakrajšek Ivan, nam. Krznar Leopold; revizorja: Jevšnik Ivan, Hudomol Franc; odborniki: Eberle Leopold I, Čebin Slavko, Krznar Ivan, Jevšnik Franc. — Nova uprava je sklenila oživiti delovanje. — Sodrugi, tudi od vas je odvisen napredek delavske izobrazbe v našem revirju. Sodrugi, poprimimo vsi, zlasti pa tudi oni, ki mislite, da ste pionirji delavske kulture, a ste to samo po imenu ali pa z delavskim znakom v gumbnici. Prireditve v naši dvorani se vrše brez vas, vidi se vas pa v drugih dvoranah, kjer le redko manikate. Sodrugi, na delo, da bomo na bodočem občnem zboru lahko pokazali večje uspehe. Družnost!

LAŠKO

On že vé, zakaj... Neki gospod je nekje izven Laškega govoril, naj živino izvažajo zadruge, živinorejci pa naj potrpe za denar. Je pač tako: pri izvozu živine imajo koristi vsi: zadruga, izvozniki in kmetje. Kak je razdelilni ključ dobička, pa nam ni znano...

Obeta se strogo nadzorstvo... Ker so odločujoči opazili, da se mnogi občani nikakor ne drže predpisov, bo v mestu uvedena precejšnja strogost in to: glede izvajanja policijske ure, zaradi česar opozarjamo lastnike lokalov, naj zapro krčme ob 11. uri, gostilne, hotele, kavarne in restavracije pa ob 12. uri ponoči, da se izognejo kaznim. Težke bodo globe glede neprijav vodovodnih naprav: izlivk, hidrantov, prh, klosetov itd. Vsi mojstri in gospodinje bodo morali takoj javljati pomočnike, vajence in služinčad, prav tako tudi hišni posestniki svoje najemnike, že z ozirom na vodarino. Isto velja tudi glede nočnin tujcev, posebno v gostinskih obratih. Stroga je tudi kontrola mesarjev. V te namene je bila izdelana nova hišna matica za mesto. Izognite se nepotrebnim kaznim in globam!

Nihče ne ve, kaj kupi. V Ljubljani, Mariboru, Celju in drugih mestih je običaj, da se meso prodaja strogo po ločenih kvalitetnih vrstah (1, 2, 3 itd.). Pri nas mora ubogi nameščenec ali pa delavec plačati tistih par dek mesa vselej kot prve vrste meso. Kako naj sploh vé, kaj je kupil in od kake vrste živali je: ali je vol, krava, bik ali karkoli. Vsaj iz časopisja je videti, da je v drugih krajih v tem oziru malo drugače.

KRANJ

Pregled dela protituberkuloznega dispanzerja v letu 1940. Tudi v minulem letu je protituberkulozni dispanzer izvršil veliko delo na zdravstvenem področju, kar dokazuje najboljše naslednji statistični pregled: Prvih pregledov je bilo 1249, ponovnih pregledov 1302, skupno torej 2551. Pneumotoraksov je bilo 327, rentgenogramov 23, pregledov krvi 1575, bioloških reakcij 85, preiskav izmečka 123, electoraksov 2, bronhographie 2, punktacij 4 in zlatih injekcij 36. Med prvimi pregledi je bilo ugotovljeno: Odprte tuberkuloze 43, zaprte tuberkuloze 26, tuberkuloze drugih organov 4, sumljivih slučajev 21, eksponiranih 20, drugih slučajev bolezni 217 in 3 nadz. slučaji. Za socialno skrbstvo je bilo izdano din 18.643. Za zdravila nepremožnim din 1231. Zdravstveni pripomočki din 3028. Celokupni izdatki so znašali din 76.372. Proračun za leto 1941 znaša okrog din 98.000. Zvišana je postavka za socialno skrbstvo za nad 30.000 din. Zaradi poslabšanja socialnih razmer je vedno več bolnikov, ki prosijo za podporo in zdravljenje v zdravilišču. Povišanje te postavke je tudi samoobsebi razumljivo, ker so se ogromno podražile vse življeiske potrebščine in je temu primerno treba povišati tudi podpore. Da bi pa bilo delovanje dispanzerja še uspešnejše, zlasti, kar se tiče zdravljenja siromašnih bolnikov, bi pa moralo biti več razumevanja za finančno podporo ligi, vsaj s strani tistih činiteljev, ki so pravzaprav dolžni podpirati vsakršno delo v korist narodnega zdravja. Izmed številnih občin, ki spadajo v področje delovanja dispanzerja nudita vsakoletno podporo samo občini Kranj z 10.000 din in Stražišče z 2000 din. Vse ostale podeželske občine pa gredo molče preko vseh prošenj, s katerimi se krajevna Protituberkulozna liga vsako leto obrača z zadosti utemeljenimi razlogi. To je zadosten dokaz, da te občine posvečajo zelo malo pažnje zdravju svojih občanov. V kratkem bo protituberkulozni dispanzer podal natančen predgled, koliko od zgoraj navedenih pregledov in ugotovitev odpade na posamezne občine na področju svojega delovanja. O tem bomo še poročali.

TRŽIČ

To in ono. Novi občinski proračun za leto 1941 (od 1. ap. do 31. dec.) izkazuje 1,288.676 din izdatkov in prav toliko tudi dohodkov. Vsi dolgovi znašajo din 2,474.705. Najeli bodo še novo posojilo za tlakovanje državne in občinske ceste v iznosu din 300.000. Vsakoletne anuitete vseh posojil znašajo din 387.296. Za brezposelne je določenih samo din 1500, tlakovali bodo Cerkveno ulico, ki je na glasu zaradi blata in je predvidena postavka 150.000 din. Za popravo in vzdrževanje obč. zgradb je določenih din 120.000, za dovršitev vodovoda pa še din 40.000. Dohodek iz tovarniške trošarine je letos znižan na din 300.000. Banovinskih šolskih doklad plača Tržič din 350.000, proračun osnovne šole, s kritjem banovine, pa znaša le din 100.000. Ogromno vsoto plačuje Tržič še za bednostni sklad. Mnoga javna dela bi lahko izvedli ob drugačni razdelitvi sredstev.

Tožba zaradi vodovoda. V februarju smo imeli na okrožnem sodišču v Ljubljani zanimivo tožbo iz Tržiča glede novega vodovoda. Stvar se je končala tako, da je bil obsojen g. I. M., sicer pogojno, a bo moral vendarle plačati vse stroške kazenskega postopanja. — Na neki seji v Ljubljani se je g. I. M. zelo zavzel za vodovode v okolici Tržiča. Mogoče bomo na ta način prav dobro vnovčili stari vodovodni cevovod Tržiča. Če bo s prodajo tako hudo, kot je bilo z gradnjo v deževni jeseni, tedaj bodo cevi zarjavele. Prav tako je omenil nujnost zavarovalnih del ob tržiški Bistrici, k čemer pa naj prispevajo v prvi vrsti podjetja, ne pa samo mali davkoplačevalci.

ČRNA PRI PREVALJAH

Mladinsko-vzgojni zavod, edini te vrste v našem kraju, so pred nedavnim zaprli, ker so se nekateri nadebudni učenci zanimali tudi za druge predmete, ki niso bili v učnem načrtu zavoda. Vi [illegible]

Več socialne uvidevnosti! Lesni trgovci imajo v sedanjih časih zelo dobro konjunkturo. Na lesnem skladišču »Amerika« ima neka ljubljanska družba zaposlenih več delavcev. Postopanje s temi delavci pa ni v skladu s človečnostjo. Družba najbrž niti ne ve za to, kako se postopa s temi delavci, zato pa hočemo o tem javno spregovoriti. V najhujšem mrazu v letošnji zimi, je bilo naenkrat prepovedano delavcem, žagarjem brusnega lesa, da bi si smeli med delom kuriti in greti premrzle ude. Tistih nekaj odpadkov, ki so jih delavci porabili za kurjavo, menda ni preveč obremenjevalo družbinih izdatkov. Preje nekoč si je smela vsaka skupina pri delu zakuriti. Nadalje je bilo delavcem za Božič in Novo leto prepovedano, da bi si vzeli domov za kurjavo kakšne čoke, dasi vsa tukajšnja podjetja dajejo svojim lesnim delavcem odpadke lesa za domačo kurjavo zastonj. Nekemu delavcu je vsled mraza zmrznil prst na desni roki. Kljub temu, da se je prst gnojil in je bil delavec nesposoben za delo, bi bil moral nastopiti službo. Ker pa tega ni mogel, je raje zapustil delo. Moral pa je teden dni čakati na izplačilo mezde. — Za pustno veselje pa so nekateri delavci na pustni pondeljek dobili odpoved. Odpovedana sta bila dva delavca domačina, ki sta kot prva začela z žaganjem brusnega lesa. Vso zimo sta vztrajala v hudem mrazu pri trdem delu, sedaj ko se je malo ogrelo, sta pa morala iti. Delavcem se je zadnje čase stavljalo za vzgled nekega delavca K., češ tako delajte kot ta delavec, pa boste tudi več zaslužili. Začudo pa je ta delavec zaprosil pri občini za brezposelno podporo. Sedaj res ne vemo, kdo ima prav, ali tisti gospod, ki je govoril o veliki storitvi tega delavca in njegovem dobrem zaslužku, ali delavec, ki je šel iskat brezposelno podporo, ker najbrž ni imel nobenega denarja več za preživljanje. — Kadar se kakšnega delavca odpusti brez odpovednega roka, naj se mu tudi zaslužek takoj izplača, da ne bo treba delavcu letati od enega do drugega in iskati svoje zaslužene pare.

MEŽICA

Vprašanje preskrbe prebivalstva je eno najvažnejših vprašanj v naših rudarskih revirjih. Nekaj časa se je razpravljalo o vprašanju ustanovitve rudniškega konzuma. Toda izkušnje s sličnimi ustanovami po drugod so bile merodajne, da se je ta načrt opustilo. Razen tega imamo v naši dolini delavske konzume, pa tudi zasebnih trgovcev se ne manjka, da je vsaka nova gospodarska organizacija odveč. Delavstvo pa je tudi raje neodvisno kar se tiče nakupa, ker se je taka neodvisnost tudi v rednih razmerah dobro obnesla. Rudniški konnzum bi mogoče nekatere stvari prodajal ceneje, zato pa bi bili rudarji prizadeti na prejemkih, dočim bi ostale predmete, ki jih konzum ne bi imel, plačevali drago, kot vsi ostali ljudje. Ravnateljstvo rudnika se je dalo prepričati o tem, da je stališče delavstva, pa tudi ostalih neposredno prizadetih, uvaževanja vredno. Na seji prehranjevalnih odborov črnske in mežiške občine je bilo potem sklenjeno, da se zaprosi rudniško ravnateljstvo za posojilo dveh milijonov dinarjev, s katerim denarjem bi se nakupila rezervna hrana. Glavni ravnatelj je tej prošnji tudi ugodil in posebna delegacija je te dni v Ljubljani uredila vprašanje nabave rezervne hrane za naše revirje s »Prevodom«. Težave bodo z oljem in sladkorjem. S sladkorjem pa samo tako dolgo, dokler »Pogod« na Hrvatskem ne bo odstopil del v protektoratu kupljenega sladkorja (1200 vagonov) »Prevodu«. Vidi se, da so poklicani v naših občinskih odborih načeli vprašanje prehrane na pravem mestu. Delavski zastopniki so s tem tudi pokazali, da se tudi v teh težkih časih spoznajo v gospodarstvu. [illegible]

Delavski pravni svetovalec

Iskanje pogrešenega otroka (Ruše)

Vprašanje: V Italiji imam nezakonsko hčerko, katero sem videl zadnjič ob prevratu leta 1919 v Trstu. Kam naj se obrnem, da zvem, če še živi in da dobim njen naslov?

Odgovor: Ugotovite najprej pri župnem uradu, ki je Vašo hčerko krstil, če še živi. Nato pa se obrnite na občino, ki naj zaprosi po našem zunanjem ministrstvu in naših konzulatih za sporočilo njenega naslova, pri čemur navedite, kje in kdaj je nazadnje živela. Poskusite pa tudi poizvedovati pri italijanskem konzulatu v Ljubljani.

Grobarjeva mezda (Maribor)

Vprašanje: Sem grobar na nekem mariborskem pokopališču z mesečno plačo din 700. Od tega se mi odtegne še din 50 za bolniško blagajno in davke. Najrevnejši pogreb pa stane din 750. Ali ne veljajo za mene vsaj minimalne mezde in sploh kaka zaščita, da bi mogel človeka dostojno živeti?

Odgovor: Pokopališča so dejansko tudi nekako podjetje, ker se oddajajo omejeni prostori v najem proti plačilu za gotovo dobo let in se po preteku tega razdobja bodisi pobere nova najemnina, ali pa daje prostor zopet drugemu v najem. Za lastnike pokopališč so tudi večinoma zelo donosna. Kolikor je nam znano, imajo tudi lastniki vseh mariborskih pokopališč prav lepe dohodke. Kupnina za te parcele je gotovo že davno večkratno poravnana. Lastnica pokopališča, na katerem Vi delate, je pa cerkev. Toda določbe uredb o minimalnih mezdah veljajo le za industrijska, obrtna, trgovinska, prometna, rudarska, gozdna, bančna, zavarovalna in tem podobna podjetja, kakor tudi za gradbene in elektrotehnične obrate in sicer za vse pomožno osebje, ki je zaposleno v teh podjetjih z umskim ali telesnim delom za nagrado. Med pomožno osebje bi Vas že lahko prištevali. Cerkvene občine pa žal ni mogoče podrediti pod nobeno gornjih podjetij, ki so našteta v členu 32 uredbe o določanju minimalnih mezd. Nadalje je Vaše delo tudi čisto posebne vrste, ki spada bolj med dela od kosa, torej akordno in ni stalno, tako da bi te minimalne mezde za Vaše opravljene ure tudi ne zadoščale. Tudi sicer Vaše službovanje ni doslej z nobenim zakonom posebej zaščiteno. Plačujejo Vam torej lahko, kolikor Vam hočejo, dokler ste seve Vi voljan za tako plačo kopati grobove. Po našem mnenju bi bilo primerno, da se vsi grobarji nekako organizirate in nato skupno obrnete na bansko upravo ali ministrstvo socialne politike s spomenico, v kateri navedete, kako se izrablja Vaša delovna sila in prosite, da se oblastveno zaščiti tudi Vaše delo pred izrabljanjem.

Odtegljaji od mezde za druge delavce (Celje)

Vprašanje: Dela nas skupno v eni skupini šest, plača pa se razdeli na 7 ljudi. Delamo na akord in imamo od enega izdelka skupno po din 5, kar bi se moralo razdeliti le med nas, ki delamo; podjetje pa nam od tega zaslužka del odtegne za sedmega delavca. Prosil sem že pravnega svetovalca za nasvet, pa ste mi sporočili, da Vam sporočim, če je med nami delavci in podjetjem kak dogovor, da prispevamo od svoje plače za sedmega delavca. V našem podjetju pa ni nikakega dogovora in nam tudi sporočite, če lahko zahtevamo take odbitke tudi za nazaj?

Odgovor: Po zakonu Vam podjetje nima pravice odtegovati za delavca, ki ne dela, od Vaše mezde. Ako ni take določbe tudi v kolektivni pogodbi, niti v pogodbi med Vami in podjetjem, Vam podjetje neupravičeno odteguje za tega delavca. Povračilo dosedanjih odbitkov lahko zahtevate. Svetujemo pa Vam, da zahtevate od podjetja, da pojasni, zakaj in na osnovi česa Vam odteguje, da boste tako ugotovili, ali res odteguje podjetje za delavca, ki pri Vašem delu ne sodeluje.

Mesar, 55 let star, samski
išče dobro družico za zakon.
Ponudbe pod „Sreča" na upravo

Ne delamo **HIŠE ZASTONJ**
pač pa po sedaj najnižjih cenah; izdelujemo tudi načrte vseh vrst
Graditelj **Rožak & Comp., Trbovlje I.**

Zvočni kino Pobrežje
8. in 9. marca
HONOLULU

POZOR!
Vsakovrstne rabljene stroje, orodje ter železne, litinske in druge kovinske predmete, cunje, papir, gumij in steklovino kupuje po najvišjih dnevnih cenah tvrdka
JUSTIN GUSTINČIČ
MARIBOR, Kneza Kocija ulica št. 14, telefon 21-30, ter podružnica vogal Ptujske in Tržaške ceste, telefon 24-94

Vsakovrstne
odpadke papirja in cunj
kupuje in plačuje po najvišjih dnevnih cenah
B. ŽELEZNIK
trgovina vseh vrst surovin (telefon 27-43)
Maribor, Pobrežje, Cankarjeva 16
Nakupovalnice: Maribor, Kopališka in vogal Ptujske-Tržaška c. (Gustinčič)

Izdaja in urejuje Adolf Jelen v Mariboru. — Tiska Ljudska tiskarna d. d. v Mariboru, predstavnik V. Eržen v Mariboru.